

El Bou i la Mula

El Bou i la Mula

Butlletí d'ordre intern

Número 9

Desembre de 2002

Els diorames del Monestir de Solius, a l'Hospital de Bellvitge

Gràcies a l'entusiasme dels doctors Josep-Ricard Morera i Abad i Josep-Ricard Morera i Casaponsa, enguany la nostra entitat serà present a l'Hospital de Bellvitge. Del 2 al 18 de desembre es podrà visitar en aquest hospital una exposició de fotografies dels diorames del Monestir de Solius, obra del monjo cistercenc Gilbert Galceran. No cal dir que es tracta de les fotografies que el nostre company Jordi Montlló va realitzar pel llibre *Els diorames del Monestir de Solius. Visions actuals d'un Pessebre*, editat ara fa un any. La inauguració és el dia 2 de desembre a les 13 hores, i els horaris de visita són: feiners, de 13h. a 22h., fetius de 8h. a 22h.

Una iniciativa com aquesta lliga perfectament amb els objectius del nostre col·lectiu: fer present el pessebre arreu; no només allà on van les persones interessades en veure pessebres sinó en llocs on accedeix un públic molt més ampli.

A.D.G.

Els diorames del Monestir de Solius. Visions actuals d'un Pessebre

Recordeu que el llibre és a la disposició dels socis. El podeu comprar amb un descompte del 15% sobre el PVP, 24,65 euros (4.100 pts.). Les comandes es poden fer per correu ordinari o electrònic (vegeu les adreces a la darrera pàgina del butlletí).

És de dia i és fosc,
és hivern, tot és gebre
en el camí que porta
al meu Nadal.
Em paro al mig del camp
per sentir com tremolen
les branques entumides
dels boixos i dels pins.
Res no fa sospitar
que per les fondalades
s'aturarà un estel
fent un camí de llum.
De sobte, aquella nit
que ens refredava l'ànima,
s'emplena de brogit
i d'àngels entonant
una cançó propera
i solemne, de l'hora
en que el Cel i la Terra
s'ajunten, tot cantant
que pels pastors i les dones

pels perduts i les velles,
també per tots nosaltres
ha nascut un Infant.
I de pressa i amb força,
deixant les nostres crosses,
les nostres depressions
i desenganys,
avancem pel pessebre
fet de porex i molsa,
pels ponts i els rius de plata
i els cims enfarinats.
I com nens sense història
entrem a l'Establia
i la llum ens esborra
tot el mal.
I Jesús és ací,
un altre cop encara
i el seu mirar ens envolta
ja hem trobat el Nadal!

Josefina Roma. 2001

Disseny gràfic J. Santana

Josefina Roma

Testimonis silenciosos del s. XX

El present article, segueix els objectius plantejats en relació a les moltes referències pessebrístiques que sovint s'amaguen entre històries publicades de temes molt diversos (veure butlletí núm.2 desembre de 1999). Us ofereixo l'exemple d'un llibre fet a base d'entrevistes. Les autores, Emma Aixalà i Patrícia Gabancho, fan un recorregut per la història del segle XX a casa nostra i la intrahistòria de quinze àvies. Quinze dones de procedències geogràfiques i socials heterogènies, però convergents amb el rol de dones. El seu testimoni explica " .. *la vida domèstica, en un temps en que les tasques de la llar eren absorbents i enutjoses; l'educació precària; la criança dels fills; la guerra vista des de la reraguarda amenaçada; la postguerra tan dura ... Que aquest testimoni contribueixi a enterrar definitivament uns usos i uns costums que tants cops van condemnar les veus de les dones al silenci i, la seva història, a l'amagatall dels fets emboirats*".

Si el llibre és interessant, no és precisament per les referències pessebrístiques que s'hi fa, que d'altra banda són escasses, cinc de les quinze entrevistades, sinó pels testimonis que ens ofereix. La metodologia utilitzada per presentar-nos aquests testimonis demostra un bon treball posterior a l'entrevista. És un tractament que depassa el típic llibre d'entrevistes. Aquí els testimonis s'apleguen, que no confonen, seguint una estructura específica que va repassant les experiències d'aquestes àvies a partir d'un doble eix: les diferents edats biològiques i els esdeveniments tant macrohistòrics (guerra civil, postguerra) com microhistòrics (nuviatge, casament, fills, treball...).

Text 1

Carme Pedarrós (1906) Pastora, minera i minyona de Bossòst (Vall d'Aran)

"Carme Pedarrós recorda el pessebre, a la borda de Bossòst: *Posàvem una mica de "verdura" i a sobre el naixement del Santo Cristo...."*.

Text 2

Maria Joaquim (1898). Modista de Barcelona.

"*La mare feia el pessebre per Nadal i tenia tota la robeta del nen Jesús feta, perquè li feia una modista d'Alcoi que era amiga seva, rememora, sempre amb el detall precís, la Maria Joaquim*". "*Al pessebre hi havia una figureta que rentava al riu i la mama feia rajar l'aigua del riu amb una lavativa*".

Text 3

Margarita Riera (1909) Casada amb l'empresari Miguel Torres. Relacions públiques. Vilanova i la Geltrú.

"*Per Nadal fèiem el pessebre i recordo haver anat a la Fira de Santa Llúcia el 13 de desembre, que ja es feia a la Catedral i pels voltants, per comprar figuretes i renovar el material. Cada any fèiem un magnífic pessebre*" (Margarita Riera)

Text 4

Montserrat Moner (1905). Vídua de l'escriptor Joan Alavedra i professora de piano. Girona.

“A Prada hi havia una colla de catalans refugiats Allà van llogar una petita casa i van passar estretors econòmiques, però la vida cultural era rica i van ser bastant feliços, com diu Montserrat Moner, avesada a veure el cantó positiu de les coses. Va ser a Prada on Joan Alavedra va donar a conèixer *El Pessebre*, un poema, un oratori, que havia començat quan estava presoner després del 6 d’octubre perquè la seva filla Maria li havia dit que **volia uns versos on les figuretes de la fira de Santa Llúcia parlessin**. El poema estava escrit en una llibreta qualsevol, que la nena va dur amb ella quan va marxar a l’exili. Ho van saber quan es van celebrar els Jocs Florals, l’any 1943: Joan Alavedra es va sentir obligat a presentar alguna cosa, com a signe de continuïtat, però no sabia què fer i la nena va treure la llibreta. El poema va guanyar la Flor Natural i, en sentir-lo llegir en la Gaia Festa, Pau Casals va decidir posar-li música” (232-233).

Aquest darrer text m’ha semblat que depassava l’experiència personal de la seva narradora, l’esposa de Joan Alavedra, ja que feia referència a un fet que transcendeix l’àmbit personal. Sense fer cap recerca extraordinària, tan sols intentant trobar el poema, vaig anar a parar al llibret explicatiu de la gravació del poema musicat. En aquest llibret J.A. explica l’origen. He pensat que seria interessant fer-ne la transcripció:

“Aquesta obra és nascuda del desig d’un infant. La meva filla Maria, que aleshores tenia cinc anys, en atansar-se Nadal va demanar-me que li fes el pessebre. Sortírem un matí i, a les parades de les escales de la Catedral de Barcelona, compràrem el suro per a fer les muntanyes i la cova, la molsa per als prats, i les figuretes per a animar el paisatge. El muntàrem en un racó del menjador i, quan jo em pensava que el meu treball s’havia acabat i que no ens mancava, sinó, la vetlla de Nadal, cantar-hi tots plegats El noi de la mares, El rabadà, i El cant dels ocells, va demanar-me que n’hi fes un vers”.

El poema és molt més que un escrit folklòric, i no només per l’enorme transcendència a partir de la composició de Pau Casals. L’anunci del naixement de Jesús es va transformant poc a poc en un cant a La Passió. I és que el Nadal no es pot entendre, cristianament, sense la Pasqua. La Creu victoriosa, la Resurrecció, és el que dóna l’autèntic significat al Nadal. El naixement de Crist és important perquè aquell nen humil mor per a nosaltres i després Reneix. Quan morim naixem. Alhora és un poema fred en un context de passió per un poble, el català, i el de les llibertats que ha hagut d’exiliar-se. El compromís social i polític dels dos artistes (Pau Casals i Joan Alavedra) es reflecteix en aquesta obra.

Hi ha altres llibres que us poden ajudar a trobar més informació. Sé que hi ha un llibre d’una de les filles de Joan Alavedra, de tipus biogràfic. Està publicat a França i no l’he llegit. Però sí que podeu trobar fàcilment una biografia de Pau Casals escrita per Joan Alavedra, on a la pàgina 99 parla d’*El Pessebre* (ed. Proa, 1969).

Jordi Montlló Bolart

Autores: Emma Aixalà i Patrícia Gabancho

Títol: *La història amagada. El segle XX a través de les àvies*

Edita: Edicions La Campana

Lloc i any d’edició: Barcelona, 1999

Pàgines: 281

Vaig trobar un pessebre a la medina de Tànger!! (Estiu 2002)

Era un capvespre calorós d'estiu, tot caminant per la Medina de la ciutat de Tànger, entre cents de persones i venedors de tota mena de mercaderies, cercava entre els objectes apilats, penjats i exposats algun que altre record per la família.

Tot controlant el fet de no perdrem, em deixava seduir per un paisatge ple d'olors, amb milers de colors cridaners i de formes plenes de carismes, que m'omplien els meus sentits tot lligant-se amb els sorolls, els crits, les músiques..., i on un riu humà em portava de venedor en venedor, qui pretenien fer-me entrar al seu negoci, oferint-me els seus productes i els seus descomptes .

Els meus passos em varen conduir a un dels carrerons laberíntics que configuren aquell entramat de carrers i espais, les botigues aquí eren més petites encara i les mercaderies penjades per tot arreu a dintre i a fora, unien entre si visualment els establiments veïns, no sabies ben bé a qui pertany cada cosa, ni qui era el responsable de cada establiment...., els propietaris a fora debatien entre si passant l'estona i tant intervenia l'un com l'altre en la venda d'un objecte.

Aquella botiga era petita, tenia dues sales, plenes de vestits, caixetes de fusta, nines de pell de camell, ceràmiques multicolor, làmpades de vidres de colors, caixes amb pedres fòssils i minerals, catifes, i pols... molta pols. Tot s'apilava en les prestatgeries i en una mena de tauletes baixes repletes de mercaderies per a turistes a la recerca d'exotisme.

En un racó, entre nines amb vestits "riffenys" i camells de joguina, unes quantes figures de ceràmica empolegades intentaven sortir de l'anonimat entre tanta cosa. Eren molt simples i representaven un pastor, una dona amb l'antic vel de Tànger, un lector de d'un llibre i un músic que tocava la típica pandereta gegant d'aquelles terres del nord del Marroc. Quasi ni se les veia.

Eren rudimentàries, fetes per una mà artesana poc experta ni gaire destra, però que recollia el saber fer de les coses senzilles sense gaires aspiracions, de les coses fetes mig en sèrie per poder obtenir un complement econòmic als ingressos familiars.

Eren tosques, de fang cuit, pintades amb un monocolor òxid i amb turbants blancs, tan sols la dona canviava amb el seu vel blau cel i la túnica blanca; sense detalls, la cara simple poc esculpida i sense pintar, de color del fang cuit. Volien recollir l'estil del vestuari tradicional de Tànger. Eren ordinàries, simples, poc polides i sense cap mena de vernís o acabat per damunt del color. Irregulars en tamany, com si cadascuna fos única i feta per primer cop; però ben segur que no era així, l'artesà les devia fer a grapats per vendre als turistes.

Ja havia passat d'elles, quasi ni me les havia mirat, estava remenant prop d'una taula plena d'artesanía, quan la mirada va torna enrera i va coincidir de nou amb les figures, des d'aquell angle em varen cridar un xic l'atenció i les vaig tornar a mirar bé.

De sobte entre dues de les figures de color òxid, ressaltant, la dona del vel descobria als meus ulls un infant damunt del seu pit. Un infant rialler, embolcallat entre el vel de la seva mare, petit, recent nascut, protegit per la dolça maternal i ofert als ulls del món que el volien admirar.

"Déu meu !" acabava de descobrir un pessebre, allà al mig de la Medina de Tànger. Si no eren figures de pessebre a mi m'ho van semblar, representaven tot allò que la senzillesa del Nadal ofereix en seu missatge : "... i els pastor varen trobar a l'Infant i a la seva mare, i el varen adorar, cantant i celebrant la joia del Déu diví."

Ben cert podem trobar la imatge de Jesús en qualsevol lloc, cal simplement tenir la sensibilitat necessària per estar obert a descobrir-la. Des d'aquell dia aquest pessebre diferent, imprevist, intercultural, ètnic, i fruit d'un viatge, presideix el menjador de casa.

Josep Maria Font

Professions

Heus aquí una primera aproximació, que caldria perfilar molt, i desenvolupar (a veure si us animeu!) quant a classificació, ordenació i terminologia, sobre la condició i professió dels col·laboradors d'*Els diorames del Monestir de Solius. Visions actuals d'un Pessebre*, atenent-nos exclusivament a les dades de la llista del llibre.

Homes: 35. Dones: 10

Acadèmic 1	Escriptor 6	Periodista 4
Acció Catòlica Obrera 1	Etnògraf 1	Pessebre 4
Animador 1	Feminista 1	Polítolleg 1
Antropòloga 1	Filòleg 1	Prevere 5
Arqueòleg 1	Fotògraf 1	Professor universitari 6
Biblista 1	Frare 1	Síndic per als infants, Adjunt al 1
Bisbe 2	Gereontologia 1	
Càritas 1	Historiador de l'art 1	Sociòleg 2
Cronista oficial 1	Informàtic 1	Teatre 1
Cultura popular 1	Mestre 3	Televisió 2
Cultura, Director de 2	Monjo 2	Teòleg 1
Dibuixant 1	Músic 1	Treballadora social 1
Diletant 1	Pacifista 2	Turisme, Empresari de 1
Diputat 2	Pare/mare de família 2	
Ecumenista 1	Pedagoga 1	

Jaume Gabarró. Monjo de Solius

Què en podem esperar de la Biennial del Pessebre Català?

Repetir una i altra vegada aquesta trobada de pessebres de diverses associacions de Catalunya en la que s'hi veuen en cada ocasió més o menys els mateixos pessebres o els mateixos estils de pessebre, és només una mostra més de com està d'estancat el pessebrisme català.

Rellegint el llibre del Sr. Garrut *Viatge a l'entorn del meu pessebre* ⁽¹⁾, que malgrat ser del 1957 resulta ser de gran actualitat en moltes de les seves reflexions, trobem el següent: *"El pessebrisme, estèticament, i ens referim al de Barcelona, al cap i a la fi el que dóna la pauta per a molts centres nacionals i estrangers, camina encara, dins del camp de les arts i del món estètic, gairebé cent anys endarrera."*

Fa molts anys que no sortim del realisme, hiperrealisme de vegades, del costumisme vuitcentista, del historicisme... només els pessebres d'Olot i de Banyoles han sabut trencar aquesta tendència presentant pessebres impressionistes fruit de la influència de la pintura garrotxina.

Quan al juliol de l'any 1985 es funda la Federació Catalana de Pessebristes una de les primeres activitats que promou és la convocatòria d'una mostra bianual de pessebres de les diferents associacions catalanes. Va ser l'Agrupació de Terrassa qui la va organitzar el Nadal d'aquell mateix any. L'objectiu prioritari d'aquestes convocatòries, en aquell moment d'unió del pessebrisme català, era fomentar el diàleg i el coneixement mutu entre les diferents associacions. Tenia sentit convocar aquesta mostra, que en certa manera estava més orientada als propis pessebristes que al públic en general.

Gairebé vint anys després aquest objectiu crec que ha deixat de ser prioritari car la Federació s'ha consolidat i els pessebristes es coneixen més els uns als altres. Els darrers anys s'ha viscut una gran manca de motivació per assumir l'organització de la Biennial, de participació d'entitats, de projecció pública d'aquest esdeveniment, i d'assistència de públic. El punt més baix, sens dubte, va ser la Biennial del 1996 organitzada per l'Associació de Barcelona al Convent de Sant Agustí, que va tenir una gairebé nul·la repercussió pública i una escassíssima assistència de públic.

Crec que caldria repensar l'objectiu de les Biennals enfocant-lo, com a mínim, en alguna d'aquestes tres direccions, cada una de les quals estaria orientada a un determinat tipus de públic i cada proposta hauria de partir d'iniciatives diferents.

a) Biennals no adreçades als pessebristes sinó als no pessebristes. M'imagino Biennals del pessebre a l'Aeroport del Prat, a l'estació de Sants, a l'hospital de Bellvitge o al Parc Taulí de Sabadell, és a dir, en llocs de notable aflluència de públic. En aquest context es podria mantenir una mostra de pessebres dels més típics, vetllant per una bona qualitat i representativitat.

Aquesta línia es va encetar casualment quan la Federació Catalana, davant la manca d'associacions disposades a assumir l'organització, va acceptar de muntar la Biennial de 1998 al Museu

del Barça, coincidint amb el Centenari del club ⁽²⁾. Aquest fet va suposar un notable impacte mediàtic del pessebre i un rècord de visitants a una exposició temporal de pessebres ja que hi van passar més de 145.000 persones, majoritàriament no pessebristes i no coneixedores del pessebrisme català.

Aquesta mena de Biennal hauria d'estar promoguda i gestionada per la Federació. Si el públic potencial de cada exposició és diferent no seria imprescindible, al meu entendre, renovar els pessebres cada any en la seva totalitat. Seria més important poder garantir una bona qualitat artística més que una bona quantitat de pessebres, i una varietat d'estils dins del que el pessebrisme català està oferint. Aquest format permetria incloure algun plafó informatiu i/o alguna petita mostra de figures o elements afins al pessebre.

b) Biennals estructurades a partir d'algun centre d'interès, d'algun eix aglutinador. Promoure una gran exposició de pessebres representativa del pessebrisme català al voltant, per exemple, de: cançons populars de Nadal, del Poema de Nadal de Segarra, de l'obra de Verdaguer, d'oficis que es perden, dels ponts de pedra de Catalunya, de masies emblemàtiques... això donaria com a resultat una exposició que no només podria tenir interès per Nadal i que per tant podria oferir-se per a ser exposada en altres indrets fora de la temporada de Nadal.⁽³⁾ Vull fer esment aquí d'un exemple recent d'això: l'exposició de diorames ambientats en llocs emblemàtics que ha portat a Núria en Manel Font de Sant Pere de Torelló, des de l'abril fins al novembre. Pel tipus de pessebre que fa en Manel, era una exposició d'actualitat fins i tot fora del temps de Nadal i que va poder visitar amb fruïció molta gent, d'entrada no tota interessada pel pessebrisme.⁽⁴⁾

Aquest tipus d'exposició hauria d'estar promoguda per alguna associació que aquell any vulgui organitzar la Biennal, i en comptes de demanar "pessebres" sense cap més especificació, encomani a les associacions convidades un determinat pessebre, o un pessebre amb unes determinades acotacions temàtiques. L'exposició es podria complementar amb altres elements informatius adients al tema i hauria d'estar pensada per poder-la muntar en una altra època en un indret diferent.

c) Biennals que incentivin una renovació d'estils. Pensar la Biennal com un aparador de novetats. Seguint el que suggereix Garrut, *"Si pel camí del realisme i del preciosisme que ha imperat fins avui s'han aconseguit meravelles, paisatges i architectures com si fóssin de debò, per altres camins, idealisme, sobrerrealisme, impressionisme o expressionisme, les possibilitats són igualment infinites"*⁽⁵⁾ Obrir les Biennals a representacions no clàssiques del pessebrisme "escola de Barcelona", per entendre'ns. Promoure des de les pròpies associacions nous formats, nous estils de pessebre, incloent-hi instal·lacions, pessebres escenogràfics, virtuals, socials,... Es tractaria de fer prèviament una doble feina: de recollida de pessebristes de nous formats i estils, que segur que n'hi ha, i de promoció, formació i difusió de noves formes expressives dintre del pessebrisme.

Aquesta exposició hauria de vetllar per obrir el llenguatge expressiu del pessebrisme i hauria d'estar promoguda i gestionada per algun col·lectiu d'opinió, recerca i difusió del pessebre que arrelat en la tradició però amb esperit de descentrament i obertura es plantegi expressar el pessebre amb el llenguatge del segle XXI.

Aquest Nadal ha organitzat la Biennal del Pessebre Català l'Associació de Vilanova i la Geltrú, us convido a que la visiteu.⁽⁶⁾ Han pres una bona decisió ja que enguany inauguren un nou local més gran però no tan cèntric com l'anterior. És una bona excusa de portar el públic cap al nou local, i a nivell ciutadà pot ser un revulsiu per a una associació que sembla que està intentant deixar enrera velles maneres de fer. Hauran sabut aprofitar l'ocasió per a un legítim interès propi, però s'haurà perdut novament l'oportunitat de repensar el sentit d'aquest esdeveniment.

Enric Benavent

(1) GARRUT, J.M (1957): *Viatge a l'entorn del meu pessebre*. Barcelona. Ed. Selecta (p.80)

(2) Amb la participació de 31 diorames de les associacions, una col·lecció de figures d'arreu del món, material cedit per l'Art Cristià i pel Sr. Josep Traité d'Olot, figures de Ramon Amadeu propietat del Sr. Arcadi Calzada i edició d'un tríptic amb explicacions sobre el pessebrisme a Catalunya.

(3) La Federació tot sovint rep demandes per muntar exposicions de pessebres en llocs tant interessants com Sant Miquel del Fai o el Monestir de Ripoll. La resposta ha de ser sistemàticament que no, o bé ho ha d'assumir algun pessebrista que particularment conserva els seus diorames. Si la Biennal es planifiqués en el sentit esmentat, hi hauria sempre una exposició interessant per poder cedir o llogar.

(4) Veure nota al Butlletí n. 8 d'**El Bou i la Mula**

(5) GARRUT, J.M: *ob. cit.* (pág 123)

(6) Del 7 de desembre al 17 de gener. Feiners de 19 a 21. Festius de 12 a 14 i de 18 a 21. c/ Cabanyes n. 17 , a prop de la Rambla Principal i l'església de Sant Antoni Abat.

Humor

(Publicat a La Vanguardia el Nadal de l'any 2000)

Verdaguer pessebrista

Si bé ara no ho escatirem, segur que aquell nen, noi i jove de Folgaroles, el Cinto, va fer molts pessebres de suro i molsa, començant per casa seva mateix. Amb tot, el gran literat ens ha deixat un pessebre molt més propi d'ell, que és el "pessebre poètic". Crec que es tracta, el seu, d'un pessebre monumental, que en aquest moment tampoc no podem examinar i resseguir. Però, ja que som a l'Any Verdaguer, és gairebé de justícia parlar, per poc que sigui, de la relació d'aquest il·lustre autor amb el pessebrisme.

Per fer-ho, m'ha semblat apropiat de triar, simbòlicament, el poema que fa d'introducció al llibre *Jesús infant*. És una invitació titulada "Als infants", que ens porta tots –a tots!: ¿no és veritat que s'ha de tenir esperit d'infant, o fins potser alguna sintonia amb la coneguda "infància espiritual" de Teresa de Lisieux, per fer el pessebre?– cap a aquell Jesús amorós i digne de ser estimat que representem en les diferents escenes o diorames del nostre art nadalenc.

Copio, doncs, l'esmentat poema, no sense subratllar-ne abans els aspectes pessebrístics: l'encís figuratiu, i en particular la capacitat de "tornar a fer present". Potser llavors ens vindran ganes de llegir el llibre sencer o, almenys, recordarem amb goig bastants dels quadros (Betlem, Jerusalem, Egipte, Natzaret...) construïts o visitats al llarg dels anys.

ALS INFANTS

*Acostau-vos a mi, feu la rodona;
só un pelegrí que arribo a Betlem:
en esperit veniu-hi amb mi una estona,
i a la Verge donant l'enhorabona,
son Nadó celestial adorarem.*

*Mirau als pastorets de les bosquíries
davant del Rei del cel en terra nat,
i als Àngels fent sentir, a voladúries,
del dolç "Glòria in excelsis" les cantúries,
pau als homes de bona voluntat.*

*Del temple sant sota la volta immensa
en braços lo veurem de Simeon.
Quan per sos Lliris lo segar comença,
sentireu de Raquel l'ai! de dolença
que no es vol consolar perquè no hi són.*

*Pel perfum de les flors que hi ha descloses
seguirem cap a Egipte el seu camí.
Part d'allà d'eixes planes arenoses
hi anava un vespre, nos diran les roses,
tornà una matinada per ací.*

*No guiava als tres Reis tan bona estrella:
de claror ses parpelles seguirem;
cada una ens donarà flor o poncella,
i après, teixint-ne una corona bella,
en son ros capciró la posarem.*

*De Natzaret seguint la rodalia,
esperarem a l'Infantó diví;
vora la Font sagrada de Maria,
al murmuri de l'aigua on Ell venia
a omplir lo cantiret cada matí.*

*Sol de l'amor que de l'aurora es lleva,
mirau-lo allí amb Maria; va a sos peus
enjoiant-se de flors l'hermosa gleva.
Sentiu sa veu? –Oh dolça Mare meva,
vindran a vostra Font los amics meus?–*

*És a vosaltres, Nois, que Jesús crida,
amiguets i germans de son amor;
de sos besos la Verge vos convida.
Oh! dieu-li a la Vida de sa vida
que vos lo deixi estrènyer sobre el cor*

J. V.

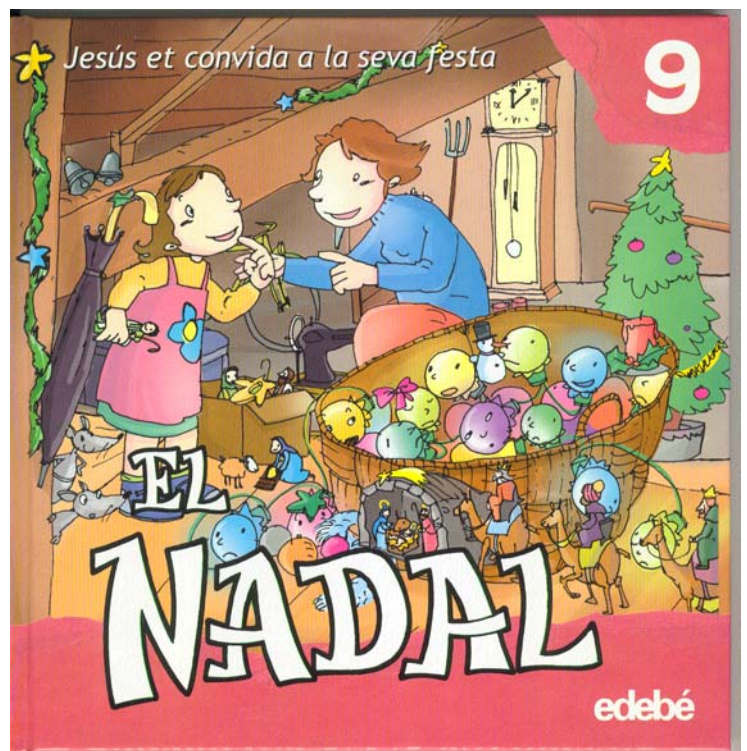
Jaume Gabarró. Monjo de Solius

Jesús et convida a la seva festa

L'editorial Edebé, dins la col·lecció de llibres per a infants *Construim un món nou*, acaba de publicar el número 9, dedicat al Nadal.

A la vista d'alguns llibres per a infants sobre el Nadal que s'han publicat darrerament on els protagonistes de la tradicional festa són el Pare Noël, els regals i els Parcs de Nadal, és agradable una proposta centrada en el Pessebre i el missatge profund del Nadal. Amb un llenguatge i unes imatges molt ben pensades ens recorda a tots que *"hem de fer companyia als que estan sols, acollir els que viuen lluny de la família, tenir cura dels que pateixen..."*

El relat bíblic, adaptat, del Nadal el trobem sobre un fons de fotografies d'un pessebre molt senzillet i fet amb figures murcianes. Llàstima de la

manca d'assessorament en aquest tema que hauria pogut millorar encara més el producte final. M'imagino el mateix capítol ambientat amb unes bones fotografies dels diorames de Solius o de pessebres una mica més ben treballats. **El Bou i la Mula** ens haurem d'oferir a les editorials com a assessors pessebrístics per a les seves publicacions, no?

Jesús et convida a la seva festa: El Nadal.

Barcelona, 2002.

Editorial Edebé

Montserrat Llinares

Les notes d'El Bou i la Mula

Cuentos de Ahora. Dins de la col·lecció *Cuentos de Ahora*, editada per l'editorial SM i dirigida a nens i nenes d'entre 3 i 6 anys, hi podeu trobar 6 títols relacionats amb el pessebre. Són: *Min, el fantasma del Belén*; *Un regalo para Jesús*; *La noche de Reyes*; *Una estrella muy especial*; *Olivia y la carta a los Reyes Magos*; *La Jirafa curiosa*.
Albert Dresaire

Museu del Pessebre de Catalunya. En espera de trasllat definitiu al nou museu del pessebre (que s'està construint i el projecte museogràfic del qual ha anat a càrrec de Jordi Montlló), al Casal Parroquial "El Delme" de Sant Vicenç de Montalt s'hi poden veure diverses exposicions. Una de 56 pessebres d'arreu de Catalunya, una altra de figures, i una tercera dedicada als Vells Oficis (amb figures d'Andreu Muns i peces dels artesans Cinto Rossell Bentanachs i Ramon Terradas i Casals). Dies: del diumenge dia 6 de desembre de 2002 fins al diumenge dia 9 de febrer de 2003. Horari: Vigílies de festa i dies festius; matí de 12 a 2 del migdia; tarda de 6 a 9 del vespre. (Durant l'any, visites concertades al 617840294).
Enric Pons

Figures palestines. El diari METRO informava fa uns dies que a la Fira de Santa Llúcia de la Catedral de Barcelona enguany s'hi comercialitzaran figures de pessebre fetes a Palestina amb fusta d'olivera. Les figures les fan famílies palestines arruïnades per la caiguda del turisme a causa del conflicte al seu país.
Enric Benavent

Com neix un museu? Aquest és el títol de l'exposició que es pot visitar a la Sala d'Exposicions del Casal de Cultura de Sant Vicenç de Montalt (Plaça del Poble). Hi podrem conèixer la història que va començar als anys 60 quan en aquesta vila maresmenca es feien les representacions del pessebre vivent *Nativitate Christi* i que es clou amb la inauguració, l'any vinent, del Museu del Pessebre de Catalunya. Una exposició que potser és de caràcter molt local però que valdrà la pena visitar. Dies: del diumenge dia 6 de desembre de 2002 fins al diumenge dia 26 de gener de 2003; horari: vigílies de festa i dies festius; matí de 12 a 2 del migdia i tarda de 6 a 9 del vespre.
Enric Pons

Nou butlletí. Aquest Nadal l'Associació de Pessebristes de Mataró edita el número 1 del seu nou butlletí. Es tracta d'una publicació de més de 80 pàgines amb diversos articles d'interès pessebrista. Val la pena remarcar el comentari que s'hi fa del llibre del Pessebre de Solius. Des d'aquí recomanem la lectura d'aquest butlletí i també volem felicitar els pessebristes de l'associació mataronina per aquesta iniciativa.
Albert Dresaire

El Bou i la Mula a Espanya. Al número 7 de la revista *ANUNCIATA* (juny de 2001), editada per la *Federación Española de Belenistas*, hi va aparèixer una nota sobre la creació del col·lectiu **El Bou i la Mula**. En un altre lloc d'aquesta publicació també s'hi fa ressò de les comunicacions que el nostre col·lectiu va presentar l'any 2000 en el congrés internacional de Pamplona.
Albert Dresaire

Aquest butlletí és una publicació d'ordre intern del *Col·lectiu d'opinió, recerca i difusió del pessebre El Bou i la Mula*. Els interessats en contactar-hi podeu fer-ho a través d'Internet:
www.pessebres.com
A/e.: elbouilamula@menta.net